

Kents funderingar

KENT OLSSON

Året är 1980 och jag är tio år gammal. Ålder var en viktig detalj när man var liten på den tiden. Helst ville man ju vara äldre och då blev det ju att man svarade att man var ”och ett halvt”, när någon frågade om hur gammal man var.

Det är en regnig dag i början av juni och det vräker ner. Regnvattnet smattrar på garagetaket. Jag sitter på min blå Crescent i jeansshorts, vit t-shirt och svarta slitna träskor. Vi var redo att ta oss an dagen på det sätt som de flesta ungar gjorde på den här tiden. Min cykel och jag. Trampar iväg helt enkelt för att se var man hamnar, vem eller vilka man träffar. Inget var planerat.

Med ena foten på trampan och den andra foten i marken är vi beredda på att skuren ska avta något. I min jeansficka har jag en silverfemman som jag fått av Ellen Ekmark dagen innan när jag var där och hälsade på. Hon sa ibland ”*Jän få du män säj int um ä fö Karl!*”. Det hände att hennes make gjorde samma sak. Gav mig en slant och bad mig stoppa den i fickan så att inte Ellen såg det. Vissa lyckliga gånger hände det samma dag och jag fick en hemlig slant av båda två.

Det går förbi några människor på vägen. Alla har paraplyer och tittar åt mitt håll. Jag böjer mig snabbt neråt och låtsas mixtra med förgasaren med ena handen. Jag hade sett hur dom lite äldre killarna gjorde när dom körde moped. Skruvade på någon skruv på motorn

med fingrarna i farten. Det såg liksom moget och tuft ut.

När regndropparna tycks komma med längre mellanrum ger jag mig av. Ett bestämt tramp och iväg. Jag svänger vänster och ut på vägen som går nedanför Sinarvsvägen där jag bodde. Min Farmor Karin kallade den för *Nistväjjan*. Troligen för att den låg längst ned på ön, ja om man inte räknar *Burmaväjjän* då och det gjorde man aldrig. Det var en mörk och lång grusväg. Kanske den längsta grusväg som fanns på jorden, så den vägen undvek man in i det längsta. Jo, och det var lika sant som att Gesundaberget var det största som fanns när man var liten. Om Uhlas Kjell hade skottat upp en hög med snö på gården så tyckte vi ungar att den var lika stor som *Jesundbjerä*, fast bara nästan. Det fanns inget så stort som berget. Möjligen Mount Everest, om det nu fanns på riktigt och så kanske något berg i Österrike. Fast vi visste inte säkert eftersom vi aldrig hade sett något av dom.

Doften av våt asfalt i den ljumma vinden, det skiftar mellan små varma och kalla områden i luften och när jag ökar farten slår en och annan fluga i pannan på mig. Små hinder för en »Star Wars-kille« som mig, Luke Skywalker. Gräset i dikeskanten piskar mina fötter

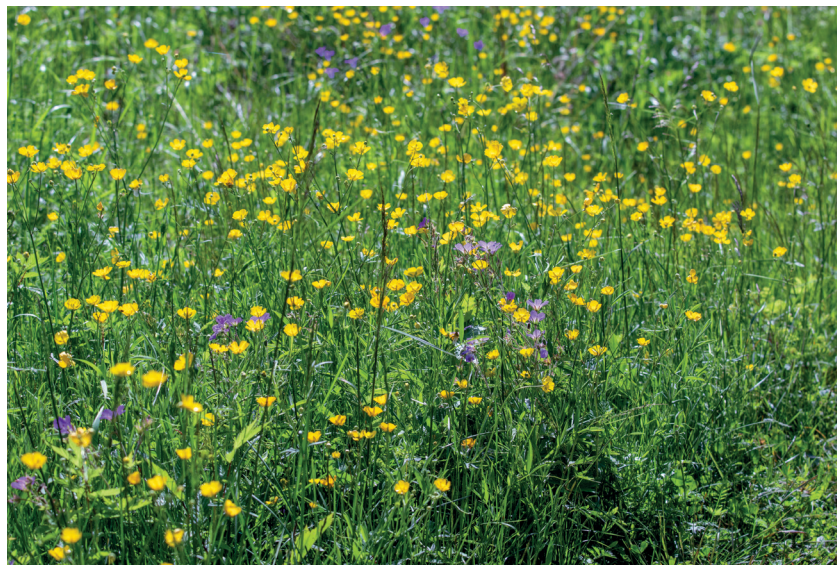

Foto: Torbjörn Nääs

och smalben, när jag kör nära kanten. Små svärmar av insekter väcks där dom sitter under gräset för att få skydd mot regnet och flyr i panik under mitt rymdskepp.

Det är lite nedförsbacke tills man kommer fram till BP-backen och jag slutar trampa och rullar av bara farten hela vägen fram till korsningen, svänger vänster igen och glider upp för det lilla motlutet och in mellan bensinpumparna på macken. Jag ställer min cykel mot den gula vassa putsade väggen och väntar ett ögonblick för att vara säker på att cykeln står stadigt. Det är en dörr där halva är av glas och på trädelen ett långt kromat handtag. Dörren går upp lätt och i ett papperssnöre fäst i karmen plingar en liten mässingsklocka.

Det luktar kaffe, olja och bensin där inne, trivsamt och tryggt. Sven som alltid jobbade där, hälsar på mig i sina gröna kläder och stora skor. Jag går fram till godistället och pekar på lådan med femöreskola. Han tar hela asken som kolorna ligger i och ställer sig bakom disken och ler mot mig. Jag tar upp min femma som bränner i fickan och han hjälper mig att räkna. Några minuter senare står jag utanför butiken med fickorna fulla av kolor. Det har börjat spricka upp och över *Smisgard* lyser solen genom molnen. Jag skalar av papperet på tre kolor, stoppar alla tre i munnen och går fram och lyfter upp min cykel som ramlat omkull. Jag rullar nedför den lilla backen och svänger höger. Precis innan jag når överljushastighet bestämmer jag mig för att svänga ner till Broken. Broken var både en plats och en häst som Djus Karin och Per hade. Alla ungar kände dom och dom kände alla ungar. Vi var ofta där och hoppade i höet, lekte kurragömma, eller bara samlades på gården. Per brukade ibland köra oss i kälken bakom hästen på vintern. Vissa gånger var vi säkert runt 20 barn som hängde och slängde när Broken travade i Kattskog och vi åkte runt på små vintervägar som Per hade kört upp. På sommaren åkte vi häst och vagn. Karin och Per var syskon men levde tillsammans och skötte ett litet jordbruk och så var dom väldigt snälla mot oss ungar. Trots att vi levde rövare ibland.

Jag ställer skeppet mot härbret och går in på gården. Det är tyst och det verkar som ingen är hemma. Jag tar tag i skjutdörren till ladan och öppnar. Den bruna stora ardennerhästen Broken står där inne. Det doftar ladugård. Hästskit och hö. Jag går in till hästen och klappar

Slipsten. Foto: www.solfoto.se

honom på magen, inte för att hästen vill att jag gör det utan mer för att jag törs. Jag tar upp lite hö ifrån matkrubban som ligger där och verkar orört. Han äter det jag ger honom och när jag går ut igen hör jag hur han tuggar. Jag drar igen dörren efter mig och går ut på gården. Då får jag syn på Per. Han står och slipar lien. Trampar vant med ena foten och drar eggen mot stenen sakta fram och tillbaka. Ibland stannar han upp och känner med tummen på den vassa delen. Han ropar till mig ”Kum å tramp a mi du Kent” Jag springer fram och ställer mig bredvid honom. Jag trampar och slipstenen snurrar. Under stenen finns ett kar med vatten och Per säger att ”ä måst vårå vatn dan um ä sa bi nå” efter att jag frågat om vattnet.

Jag blir lite trött i benet men det säger jag inte. Man vill inte vara någon svagis heller. ”Ur gånål e du nudå”, frågar Per. Tio svarar jag, och ett halvt lägger jag till. Då frågar Per mig om jag inte ska prova

att meta i branddammen ”um du a vurti so stur”. Branddammen var en damm som låg i skogsbrynet nedanför deras gård. Jag fick cykla nästan vart jag ville när jag var liten, men inte upp på *Båkkan* och absolut inte till branddammen! Inte till något vatten överhuvudtaget. Men nu var ju Per med mig.

Vi gick över ängen ner till vattnet. Det var en igenvuxen oas med ett staket runt och att så många myggor kunde vara på samma ställe samtidigt trodde jag inte var möjligt. Vi stod nu och tittade på dammen som var grävd av brandkåren för många år sedan, en reservoar att hämta vatten ifrån om det skulle behövas någon gång. Mig veterligen hade det aldrig behövts. Per berättade för mig att han lagt nät i Siljan och fisken han hade fått upp, id och gädda, hade han släppt ut dammen. Man kunde se hur gäddorna gled i kanten i det nästan gröna vattnet.

Min iver var på högsta nivå och dom hundra myggorna som sög mitt blod på ryggen, benen och ansikte gjorde mig inget alls. Det var värre att klockan var så mycket att det var dags att trampa hemåt. Min cykel låg i gräset. Den rasade alltid. Oavsett hur och var jag ställde den.

Det var en myggbiten knottrig liten kille som låg i sängen den kvällen och planerade hur han skulle gå till väga för att kunna få fisk nästa dag. Det var ju totalt förbjuden mark som det roliga fanns på! Hur jag gjorde och hur det gick, är en annan historia.

Jag är otroligt glad för att jag har fått växa upp på Sollerön. När vi var små fiskade vi under Nybron sittandes på plankor. Vi cyklade till Sundet och metade, vi byggde i kojor i skogen, vi hälsade på äldre människor och fikade, vi spelade fotboll, brännboll och så ofta vi kunde köpte vi femöreskola. Framförallt var vi ute och lekte, upptäckte och var barn. Det är länge sedan jag har sett ungar stå och meta eller leka i skogen, och konstruera med hammare och spik existerar inte längre.

Nug e ä full fan ä?!

Kent